

Νέα Σμύρνη - Ιστορική Αναδρομή

Λίγους μήνες μετά την Μικρασιατική Καταστροφή του 1922 οι Σμυρνιοί πρόσφυγες άρχισαν τις πρώτες ενέργειες για τη στέγασή τους. Η περιοχή που επιλέχτηκε για την εγκατάσταση των Σμυρναίων προσφύγων ήταν κοντά στην Αθήνα και τον Πειραιά, συνδεόταν οδικά μαζί τους και η αξία της γης ήταν σχετικά χαμηλή. Στις 14 Αυγούστου 1923, είκοσι μέρες μετά την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάννης, υπογράφηκε από το Ν. Πλαστήρα το Νομοθετικό διάταγμα "Περί αναγκαστικής απαλλοτριώσεως γηπέδου παρά τη Λεωφόρο Συγγρού", ενώ τον επόμενο χρόνο δημοσιεύτηκε το "Νέο Σχέδιο Αθηνών", το οποίο περιελάμβανε τον "Αστικό συνοικισμό των εκ Σμύρνης προσφύγων".

Η πόλη άρχισε να οικοδομείται το 1926 και το 1928 ο οικισμός που είχε δημιουργηθεί είχε πληθυσμό 210 κατοίκους. Στη διάρκεια της δεκαετίας του '30 η Νέα Σμύρνη μεταβλήθηκε σε πραγματική πόλη, ο πληθυσμός της από 6.500 το 1934 έφτασε στις παραμονές του πολέμου τους 15.000 κατοίκους. Η πόλη αναπτύχθηκε ραγδαία: Δημιουργήθηκε το πρώτο εξατάξιο Γυμνάσιο, η Ευαγγελική Σχολή, δύο Δημοτικά Σχολεία ένα στην Ομήρου και ένα στην Αγ. Παρασκευή, ενώ το 1940 παραμονές του πολέμου εγκαινιάστηκε η Αγ. Φωτεινή. Το Άλσος φυτεύτηκε το 1924 όταν υπουργός Γεωργίας ήταν ο Αλ. Παπαναστασίου και εκεί διοργανώθηκαν οι "Αγροτικές Γιορτές" και τα "Ανθεστήρια". Την περίοδο αυτή ιδρύθηκε και ο Αθλητικός Όμιλος Νέας Σμύρνης ο σημερινός Μίλωνας, ενώ ο Πανιώνιος Γ.Σ.Σ. που είχε ιδρυθεί στη Σμύρνη το 1890 εγκαταστάθηκε στη Ν. Σμύρνη μετά την παραχώρηση σε αυτόν του Δημ. Σταδίου που ολοκληρώθηκε το 1940.

Στα μέσα της δεκαετίας του 1930 δημιουργήθηκε το νεκροταφείο της πόλης.

Το 1934 η Ν. Σμύρνη έγινε κοινότητα. Στις εκλογές που ακολούθησαν πρώτος κοινοτάρχης εκλέχτηκε ο Αθ. Καρύλλος. Η πόλη έγινε Δήμος το 1944. Πρώτος δήμαρχος στη θέση του Καρύλλου που εντωμεταξύ είχε παυθεί από τις αρχές κατοχής διορίστηκε ο Ι. Μαγκριώτης.

Στην μεταπολεμική Αθήνα που έπαιρνε εκρηκτικές διαστάσεις η Νέα Σμύρνη ενσωματώθηκε σταδιακά χάνοντας, τελικά, τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της. Η πόλη επεκτάθηκε κυρίως ανατολικά και νότια -Φάρος, Λουτρά, Νεκροταφείο, Αμφιθέα- καταλαμβάνοντας μέχρι το 1960 όλη της την έκταση. Ο πληθυσμός αυξανόταν σταθερά και την περίοδο αυτή συμπληρώθηκε η κοινωνική και τεχνική υποδομή της πόλης (δρόμοι, συγκοινωνία, ηλεκτροφωτισμός, ύδρευση, αποχέτευση, καθαριότητα και υγιεινή). Μέσα στην εικοσαετία 1945-1975 χτίστηκαν πολλά σχολεία, ενώ στα μέσα της δεκαετίας του '60 ολοκληρώθηκε η

ανέγερση της Αγ. Παρασκευής. Στα τέλη της ίδιας δεκαετίας του '60 αποπερατώθηκε το μέγαρο της Εστίας Ν. Σμύρνης επί προεδρίας Π. Χαλδέζου. Την ίδια περίοδο διαμορφώθηκε η κεντρική πλατεία από τον αρχιτέκτονα Γ. Λεονάρδο. Το 1965 στήθηκε στην είσοδο της πόλης ο ανδριάντας του Χρυσόστομου Σμύρνης έργο του γλύπτη Θ. Απάρτη.

Οι πρώτες πολυκατοικίες εμφανίστηκαν στη Ν. Σμύρνη το 1955-60 γύρω από την κεντρική πλατεία και την πλατεία Χρυσόστομου Σμύρνης. Η οικοδόμηση και οι μεγάλοι συντελεστές δόμησης εξαφάνισαν τον ένα μετά τον άλλο όλους τους ελεύθερους χώρους της πόλης. Την τελευταία εικοσαετία η Ν. Σμύρνη έχοντας καλύψει όλη της την έκταση αναπτύχθηκε αποκλειστικά καθ' ύψος και ο πληθυσμός της διπλασιάστηκε. Η ραγδαία αύξηση του πληθυσμού της, που οφείλεται, κυρίως, στη μετακίνηση κατοίκων του κέντρου της Αθήνας προς λιγότερο επιβαρημένους περιβαλλοντικά δήμους, είχε σαν συνέπεια την αύξηση της αξίας των ακινήτων, την αλλοίωση της κοινωνικής σύνθεσης του πληθυσμού και της κοινωνικής ζωής γενικότερα, την μείωση του ποσοστού της κοινωνικής υποδομής που αναλογεί σε κάθε κάτοικο, σοβαρά προβλήματα κυκλοφορίας και στάθμευσης και τη δημιουργία ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Χρέος όλων μας, απέναντι σ' αυτούς που μόχθησαν για να μετατρέψουν μια άγονη έκταση σε όμορφη πόλη, αλλά, κυρίως απέναντι στις γενιές που έρχονται, είναι να προσπαθήσουμε να κρατήσουμε τη φυσιογνωμία και τον ανθρώπινο χαρακτήρα της πόλης μας.